

Nyt fra konsumægskonsulenten - april 2013

Læs om økonomi, fugtig strøelse og beskidte æg samt om foderfremstilling.

Økonomien

Her i det tidlige forår har vi endelig set lidt tegn på fald i prisen på det konventionelle hønsfoder, men desværre ikke mere end 5 – 10 kr. pr. 100 kg.

Foderfirmaerne melder, at dagsprisen pt. ligger omkring 255 kr. pr. 100 kg (gennemsnit af alle faser), og forventer ikke yderligere fald frem til høst. I høst forventes kornprisen at falde lidt, og dermed også foderprisen, siger Svend Erik Olesen fra Hedegaard Agro. Det Økologiske æglægningsfoder steg ca. 40 kr. pr. 100 kg i begyndelsen af februar 2013, og er nu på det højeste niveau nogensinde, nemlig omkring 385 kr. pr. 100 kg (gennemsnit af alle faser). For det økologiske foder forventes heller ingen fald frem til høst.

Ægnoteringen har jo, som de fleste ved, ikke kunnet følge med foderpriserne opad. Faktisk er noteringen faldet her efter påske med 3 øre pr. æg for bur og skrab, 1 øre for frilands æg, mens økologiske æg afregnes til uændret pris.

Den lave notering hænger primært sammen med stor overskudsproduktion af æg i Finland og Sverige, men samtidig synes også detailhandelen, grundet skarp priskonkurrence kæderne imellem, at presse deres leverandører usædvanlig hårdt på prisen.

En kalkule med nugældende notering (Hedegaard Food 8. april 2013) og de foderpriser som foderfirmaerne pt. melder ud, giver følgende økonomi for de forskellige produktionsformer.:

	DB, kr. pr. høne pr. år	Nettofortjeneste, kr. pr. høne pr. år*
Berigede bure,	21,35	-12,51
hvide		
Skrab,	21,75	-33,06
hvide høner		
Frilands,	32,32	-25,97
brune høner		
Økologiske,	75,95	-11,10
hvide høner		

*efter løn, forrentning og afskrivning af et 50 % afskrevet anlæg.

De beregnede dækningsbidrag og nettofortjenester, som det ses i tabellen, er naturligvis kun indikative, der kan være væsentlige forskelle i notering og foderpris mellem bedrifter, foderleverandører og pakkerier. Det ændrer dog ikke ved den helt overordnede konklusion, at indtjeningen hos danske konsumægproducenter er alt for ringe. Enten skal omkostningerne ned, eller også skal noteringen op.

Fugtig strøelse og beskidte æg

I den forløbne vinter har der hos nogle ægproducenter været usædvanlig store problemer med tynd gødning hos hønsene, samt deraf afledt våd og fedtet strøelse.

Fænomenet er mest set hos de unge høner i begyndelsen af læggeperioden, men er også forekommet langt henne i produktionsforløbet.

Problemet synes at forekomme i alle produktionssystemer, herunder også i æglægningsbure. I burene er der selvsagt ikke problemer med strøelsen, men æggene bliver så snavsede, at det er økonomisk og arbejdsmæssigt meget belastende.

Den hårde vinter kunne udpeges som årsag til problemerne, men vinteren 2012/13 har ikke været koldere end de foregående 3 vintre, så temperaturen giver ikke hele forklaringen. Kun i 2 – 3 tilfælde er der konstateret sygdom i de ramte flokke.

Foderfremstilling

Meget tyder på, at problemer med gødningskonsistensen, et langt stykke af vejen hænger sammen med den måde, vores foder fremstilles på, herunder især varmebehandling og pelletering. Det skal dog i den sammenhæng bemærkes at, det ikke på nogen måde er dokumenteret, at de konkrete tilfælde af tynd mave hos hønsene i denne vinter skyldes fejl ved foderet, men fjerkrækonsulentens efterhånden lange erfaring siger, at der i denne og andre sammenhænge er tydelige indikationer på, at opvarmning og pelletering har negativ effekt på visse næringsstoffers fordøjelighed, hønernes tarmflora og gødningens konsistens.

Eksempler på sådanne indikationer er f.eks.

- Producenter, der skifter fodringsstrategi fra fuldfoder til tilskud + eget korn, får samstemmende fastere gødning og renere æg.
- Producenter (2 – 3 stk.), der kun bruger uopvarmet foder, har den absolut mest faste gødning og de reneste æg.
- Besætninger (rugeægsbesætninger, ikke underlagt varmebehandlingskrav), der får foder fra udlandet, har fastere gødning og renere æg end besætninger, der får dansk produceret foder.

Der er derfor god grund til på brancheplan at se på om man kunne fremstille foder på en anden måde, så vi undgår at begrænse foderets fordøjelighed, men stadig opretholder samme grad af fødevarerikkerhed.

Varmebehandling kan ikke undværes, men det bør undersøges, om det kan ske på en anden mere skånsom måde.

Forfatter: Niels Finn Johansen, Videncentret for Landbrug, Fjerkræ

Fjerkræafgiftsfonden

Se 'European Agricultural Fund for Rural Development'